

МИ РАЗОМ, БО НЕМАЄ ЗАЙВИХ

Наша виставка з'явилася в результаті резиденції для художниць-початківць, проведеної влітку 2023 у Трускавці. Резиденція **"ми разом, бо"** була організована в якості своєрідного зрізу того, як молоді українські мисткині досвідчують війну через феміністичну оптику. Орієнтиром резиденції стали пошуки відповіді на питання: що уможлиблює солідарність та які нові типи зв'язків почали об'єднувати нас під час повномасштабного вторгнення. "Чому ми тут разом" швидко трансформувалося в "навіщо ми тут".

Не дивлячись на заздалегідь визначену тематику, окремо велику увагу привабив локальний контекст Трускавця та виразно пострадянського санаторію "Весна", що, окрім відкритого місця рекреації, став тимчасовим житлом для групи внутрішньо переміщених осіб. Проживаючи у санаторії "Весна" всі ми стали частиною його особливого порядку. Замість інструменталізації його особливостей, ми вписували наші власні мистецькі практики в нього. Іноді навіть відбувалися спроби підірвати цей порядок (**"День відкритих дверей"**, акція **"Найчистіше гірське повітря 24 грн. за літр"**). Не дивлячись на різний бекграунд учасниць нам вдалось через спільну роботу в етичних феміністичних підходах стати справжнім (хоч і ситуативним) колективом та ресурсним місцем одна для одної (**серія "Кожна індивідуальна"**).

Таким ресурсним місцем ми хотіли зробити і простір виставки **"немає зайвих"**, яка стала логічним продовженням тих процесів, що запустились та досліджувались протягом резиденції. У цьому просторі немає неважливих досвідів, так само як і немає непрошених гостей. Все і всі мають значення. Тут бінарність вікового, професійного чи гендерного розділення, запропонованого нам у якості частини логіки проекту **"Her* Gaze"**, позбавляється своєї сенсоутворювальної функції.

Це не стається саме по собі. Ми — через колективну усвідомлену дію — позбавляємо цю логіку влади у нашому просторі. Через беззв'язні замовляння (**"Трускав-Вінниця Вець-Вець"**), магічну захисну конфігурацію предметів (**триптих "Домик"**), наспівування (**відеоінсталяція "Кондоленція. Ритм провини"**), через нашептани казки про дорослішання (**відеоарт "Казка про кисіль"**) та врешті запрошення аудиторії доєднатись, перетворитись, наче за помахом палички, на співавторів (**перформанс "Мені сняться лілії"**).

Таким чином групова динаміка у закритих та відкритих просторах спільної політичної дії як фокус виставки стає на один рівень з живим процесом включення аудиторії тут і зараз через радикальну чесність, не підпорядковану капіталістичній логіці ринку. Під час війни "безпечний простір" неможливий ніде, проте тотальна відкритість на зустріч різним досвідам переживання цієї війни формує неієрархічне поле для щирих взаємодій без осуду. Створення таких просторів є необхідною умовою для переживання колективної травми та роботи з нею. Ми запрошуємо вас побути разом.

Валерія Зубатенко, кураторка резиденції та виставки

Виставка реалізована в межах проєкту «Her Gaze», що здійснюється Goethe-Institut в Україні спільно з ГО «Феміністична майстерня» у рамках програми Східного партнерства Федерального міністерства закордонних справ Німеччини.